

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
CYFARFOD:	CYNGOR SIR
DYDDIAD:	9 RHAGFYR 2010
TEITL YR ADRODDIAD:	TERFYN ARIANNOL AR GYFER DERBYN RHODDION
PWRPAS YR ADRODDIAD:	IŴ CYNGOR YSTYRIED A DDYLID NEWID Y TERFYN CYFREDOL
ADRODDIAD GAN:	CADEIRYDD Y PWYLLGOR SAFONAU
SWYDDOG CYSWLLT:	SWYDDOG MONITRO

Ynghlwm wrth yr adroddiad hwn mae:

1. Llythyr a anfonwyd gan Gadeirydd y Pwyllgor Safonau, dyddiedig 22 Gorffennaf 2010, at bob Aelod oŵ Cyngor Sir gyda chopïau iŵ Rheolwr-gyfarwyddwr Dros Dro aŵ Cyfarwyddwyr Corfforaethol (96898) (**Atodiad 1**)
2. Matrics oŵ ymatebion gan Aelodau (106191) (**Atodiad 2**)
3. Matrics yn dangos y sefyllfa mewn Cynghorau eraill yng Nghymru (106118) (**Atodiad 3**)
4. Cofnodion drafft y Pwyllgor Safonau a gynhaliwyd ar 14 Medi 2010 . mae eitem 6 yn berthnasol (**Atodiad 4**)

Maeŵ Pwyllgor Safonau wedi bod yn adolyguŵ mater Rhoddion a Lletygarwch, fel rhan oŵ Rhaglen Waith barhaus a gyflwynwyd iŵ Cyngor Sir ar 4 Mawrth 2010.

Yn dilyn trafodaeth anffurfiol yn y Pwyllgor Safonau, anfonwyd llythyr at yr holl aelodau (**Atodiad 1**) yn gofyn am eu barn ynghylch y lefel briodol ar gyfer derbyn rhoddion. Maeŵ ymatebion a gafwyd ynghlwm (**Atodiad 2**).

Oŵ 16 o Gynghorwyr a ymatebodd, roedd 5 yn cefnogiŵ status quo h.y. cadwŵ terfyn cyfredol o £20. Dywedodd 2 y byddent o blaid codiŵ trothwy cyfredol; 1 i £30 aŵ llall i

£40. Fodd bynnag, dywedodd 9 o aelodau eu bod o blaid gosod trothwy uchaf o sero ar gyfer rhoddion.

Roedd y Cyfarwyddwr Corfforaethol (Cyllid) fel un o'r rhai yr ymgynghorwyd â nhw, yn cefnogi'r trefniadau cyfredol a dywedodd, yn ei farn ef, y byddai gostwng y lefel i sero yn anymarferol.

Mae **Atodiad 3** yn nodi'r sefyllfa mewn Cyngorau eraill yng Nghymru (a thri chorff cyhoeddus arall). Fe wêl yr Aelodau, o'r rheini a ymatebodd, bod 2 Gyngor Sir arall (sef Sir Ddinbych a Merthyr Tudful) wedi gosod terfyn o sero. Mae gan bawb arall a ymatebodd drothwy uwch eisoes na Chyngor Sir Ynys Môn, ac eithrio Rhondda Cynon Taf sydd gyda throthwy o £20 hefyd a Chyngor Sir Wrecsam sydd gyda throthwy o £10 ar hyn o bryd.

Rhoddodd y Pwyllgor Safonau sylw ffurfiol i'r mater hwn ar 14 Medi 2010 pryd cytunwyd y dylid cyflwyno argymhelliad i'r Cyngor Sir fel sydd wedi ei ddisgrifio'n fanwl yn eitem 4 **Atodiad 4**.

Yn gryno, er nad oedd sgrïwtini'r Pwyllgor Safonau o Gofrestr y Cyngor o Roddion a Lletygarwch wedi nodi unrhyw achosion o bryder, a chan gymryd i ystyriaeth yr ymatebion a gafwyd i'r ymgynghori, oherwydd rhesymau canfyddiad y cyhoedd ac enw da'r Cyngor, roedd y Pwyllgor o blaid gosod trothwy o sero o ran gwerth uchaf unrhyw roddion y mae aelodau yn eu derbyn.

Fodd bynnag, mater i'r Cyngor Sir yw gwneud y penderfyniad terfynol ac, yn amodol ar y penderfyniad hwnnw, bydd y Pwyllgor Safonau yn datblygu canllawiau ar gyfer Rhoddion a Lletygarwch, a bydd yn ymgynghori ar y ddogfen gydag Aelodau a Swyddogion, cyn cwblhau'r canllawiau yn derfynol ac argymhell eu mabwysiadu yn y cyfarfod cyffredinol nesaf o'r Cyngor Sir.

Argymhelliad

Gofynnir yn garedig i'r Aelodau benderfynu a ddylid:-

1. Cefnogi argymhelliad y Pwyllgor Safonau ac ailbennu'r trothwy uchaf ar gyfer derbyn rhoddion fel sero.

NEU

2. Cadarnhau eich bod yn dymuno cadw'r trefniadau cyfredol, sef bod trothwy uchaf ar gyfer derbyn rhoddion yn aros fel £20.

NEU

3. Cynyddu'r trothwy o £20 i swm arall i'w gytuno arno gan yr holl Aelodau neu fwyafrif ohonynt.

**JEFF COTTERELL
CHAIR OF THE STANDARDS COMMITTEE**

CYNGOR SIR YNYS MON /
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfa'r Sir / Council Offices
LLANGFNI
Ynys Môn / Anglesey
LL77 7TW

DX: 701771 – LLANGFNI

ffôn / tel: (01248) 752586
ffacs / fax: (01248) 752132

E-Bost – E-mail:

Ein Cyf – Our Ref.
Eich Cyf – Your Ref.

I'r holl Gynghorwyr a chopi i'r Rheolwr-gyfarwyddwr
dros dro a Cyfarwyddwyr Corfforaethol

To all County Councillors with copies to the Interim
Managing Director & Corporate Directors

22 Gorffennaf / July, 2010

Annwyl Gynghorydd

YNG.: R ODDION A LLETYGARWC

Fel rhan o'i raglen waith am 2010/11, mae'r Pwyllgor Safonau wedi rhoi sylw anffurfiol i faterion rhoddion a lletygarwch.

Ar hyn o bryd, caniateir i gynghorwyr dderbyn rhoddion hyd at werth o £20. Fodd bynnag, mae'r Pwyllgor Safonau yn debygol o argymhell na chaniateir i gynghorwyr dderbyn unrhyw roddion, waeth beth fo'u gwerth.

O ran lletygarwch, mae'r Pwyllgor Safonau yn credu bod lletygarwch priodol yn dderbyniol, ar yr amod y gwneir datganiadau ffurfiol. Mewn geiriau eraill, dim newid i'r trefniadau cyfredol. Serch hynny, mae'n debygol y bydd y Pwyllgor Safonau yn cyhoeddi canllawiau ar lletygarwch a ganiateir.

Yn y cyfamser, bydd y Pwyllgor Safonau yn rhoi rhagor o sylw i'r mater rhoddion i gynghorwyr, pan fydd yn cyfarfod yn ffurfiol ar 14 Medi 2010. I hwyluso'r drafodaeth honno, byddai'r Pwyllgor yn dymuno gofyn am farn gynghorwyr ar dderbyn rhoddion. Yn sylfaenol, mae tri opsiwn:

CC-013260-LB/096898

Dear Councillor

RE: GIFTS AND OSPITALITY

As part of its work programme for 2010/11, the Standards Committee has given informal consideration to the issue of gifts and hospitality.

At present, councillors are permitted to accept gifts up to a value of £20. However, the Standards Committee is likely to recommend that councillors shall not be permitted to accept any gifts, regardless of value.

As far as hospitality is concerned, the Standards Committee believes that appropriate hospitality is acceptable, subject to formal declarations being made. In other words, no change to the current arrangements. It is likely, though, that the Standards Committee will publish guidance on permissible hospitality.

In the meantime, the Standards Committee will give further consideration to the acceptance of gifts by councillors, when it meets formally on 14th September 2010. To inform that discussion, the Committee would like to canvass the views of councillors on the issue of gifts. In essence, there are three

1. Parhau gyda'r trefniadau cyfredol
2. Cynyddu, neu ostwng yr uchafswm cyfredol, sef £20.
3. Pennu uchafswm o sero.

I gynorthwyo'r Pwyllgor Safonau i lunio ei argymhellion terfynol byddwn yn ddiolchgar pe baech yn dychwelyd y llythyr dyblyg sydd ynghlwm, yn yr amlen bwrpasol, gan nodi pa un o'r tri opsiwn yr ydych yn ei ffafrio. Os byddai'n well gennych ddilyn yr ail opsiwn nodwch os gwelwch yn dda a ydych yn credu y dylid cynyddu neu ostwng y lefel gyfredol ac i ba swm.

Yn ogystal â nodi'r hyn fyddai orau gennych chi, byddwn yn ddiolchgar pe baech hefyd yn cyflwyno unrhyw resymau / rhesymeg i gefnogi eich safbwyntiau er mwyn cynorthwyo ein trafodaethau ar y mater hwn.

Byddai o gymorth mawr pe baech yn gallu ymateb os gwelwch yn dda erbyn dim hwyrach na dydd Gwener 20 Awst 2010.

Unwaith y bydd y Pwyllgor Safonau wedi dod i farn ffurfiol ar 14 Medi 2010 bydd yn cyflwyno ei argymhellion i'r Cyngor llawn gan mai ef fydd yn gwneud y penderfyniad terfynol.

Mawr ddiolch i chi am eich cymorth.

Yr eiddoch yn gywir

options:

1. To continue with the present arrangements
2. To increase, or decrease, the current £20 maximum
3. To set the maximum at zero.

To assist the Standards Committee in formulating its final recommendation we would be grateful if you would return the attached duplicate letter, in the prepaid envelope, indicating which of the three options you would favour and, if you favour the second option, please state whether you think the current level should be increased or decreased and to what level.

In addition to expressing your preference, I would be most grateful if you could also provide any reasons/rationale in support of your viewpoint in order to assist our deliberations in this matter.

It would be most helpful if you could please respond by no later than Friday 20th of August 2010.

Once the Standards Committee has reached a formal view on the 14th September 2010 it will make its recommendations to the full Council, with which the final decision rests.

Many thanks for your assistance.

Yours sincerely

Jeff Cotterell
Cadeirydd, Pwyllgor Safonau, Ynys Môn
Chair, Standards Committee, Ynys Môn

AUT ORITY	FINANCIAL T RES OLD AS AT MAY 2	W ET ER GIFTS DECLINED NEED TO E REPORTED ☑ or X
Blaenau Gwent	30.00	X
Bridgend		
Caerphilly	25.00	☑
Cardiff	25.00	X
Carmarthenshire	25.00	X
Ceredigion	21.00	X
Conwy	25,00	
Denbighshire	Nil	
Flintshire	10.00	X
Gwynedd	25.00	
Isle of Anglesey	20.00	x
Merthyr Tydfil	Nil	X
Monmouthshire	25.00	X
Neath Port Talbot		
Newport	80.00	X
Pembrokeshire	25.00	Encouraged
Powys		
Rhondda Cynon Taff	20.00	/
Swansea		
The Vale of Glamorgan	50.00 Gifts 25.00 Hospitality	
Torfaen	25.00	Encouraged but not required
Wrexham	10.00	Encouraged
South Wales Fire Service	25.00	Recommended
Mid & West Wales Fire Service	25.00	
Pembrokeshire Coast National Park	25.00	

wrth yr aelodau bod Mr Ian Bottrill, ymgynghorydd a gyflogwyd gan y Cyngor yn gweithio ar hyn o bryd ar ddrafftio protocolau i aelodau a fydd yn cynnwys proses ar gyfer adrodd yn ôl ac y gallai'r Pwyllgor Safonau gael copi o'r protocolau drafft diweddaraf.

Penderfynwyd -

- **Rhoddi i aelodau'r Pwyllgor Safonau y protocolau drafft diweddaraf a baratowyd gan yr Ymgynghorydd gan gynnwys protocol ar gyfer trefniadau adrodd yn ôl gan aelodau etholedig.**
- **Edrych ar gofnodiadau presenoldeb aelodau mewn cyfarfodydd o'r Cyngor, y Pwyllgor Gwaith, y Pwyllgorau Rheoleiddio a Sgrwtini dros gyfnod o amser ac ystyried y canfyddiadau yn y cyfarfod anffurfiol priodol nesaf.**

6 DATGANIADAU AELODAU YNGLYN Â RHODDION A LLETYGARWCH - DRAFFT O BROTOCOL A DRAFFT O FFURFLEN DDATGAN

Cyflwynwyd y dogfennau a ganlyn i'r aelodau eu hystyried -

- Protocol drafft i aelodau ac aelodau cyfetholedig mewn perthynas â derbyn rhoddion a lletygarwch.
- Ffurflen ddrafft i aelodau ac aelodau cyfetholedig ddatgan cynigion a chofnodi derbyn/gwrthod rhodd ac/neu letygarwch.
- Copi o lythyr dyddiedig 22 Gorffennaf, 2010, gan Gadeirydd y Pwyllgor Safonau i gynghorwyr yn mofyn eu sylwadau ar faterion rhoddion ac a fyddai'n well ganddynt barhau gyda'r trefniadau cyfredol; a oeddynt yn dymuno codi neu ostwng y trothwy cyfredol o £20, ac os oeddynt, gan faint neu a oeddynt yn ffafrio gosod isafswm o sero.
- Matrics o ymatebion gan gynghorwyr. (Cafodd matrics estynedig o ymatebion ei gylchredeg i aelodau yn dilyn cyhoeddi'r rhaglen).
- Holiadur ar lefel Cymru Gyfan gan Gyngor Sir Caerfyrddin.

Gofynnwyd i'r Pwyllgor ystyried y Protocol a'r Ffurflen ddrafft. Gofynnwyd hefyd iddynt ystyried y naill elfen a'r llall, rhoddion a lletygarwch. Dywedwyd wrth yr aelodau, er y bydd sylwadau'r Pwyllgor ar y mater yn cael eu cyfleu i'r Cyngor Sir pan fydd yn trafod y mater yn ei gyfarfod ym mis Rhagfyr, mai'r Cyngor Sir ac nid y Pwyllgor Safonau fydd yn gwneud y penderfyniad terfynol.

Yn fyr, ailadroddodd y Cadeirydd y cefndir i'r mater uchod er budd aelodau'r Pwyllgor cyn iddynt wneud argymhelliad terfynol i'r Cyngor a dywedodd, ar adeg trafod yn anffurfiol fater rhoddion a lletygarwch, bod y Pwyllgor, yng nghyswllt derbyn rhoddion, â'i fryd ar argymell gosod trothwy o sero, sef na fyddid yn caniatáu i aelodau etholedig dderbyn unrhyw roddion. Mewn perthynas â lletygarwch, roedd y Pwyllgor o'r farn bod lletygarwch priodol yn dderbyniol ac na ddylid newid y trefniadau cyfredol. Roedd wedi ysgrifennu at aelodau etholedig ar 22 Gorffennaf yn gofyn iddynt ddweud pa opsiwn yr oeddynt yn ei ffafrio o'r tri mewn perthynas â rhoddion fel y cyfeirir at hynny yn y rhestr o atodiadau uchod.

Dywedodd y Swyddog Monitro, o'r 16 o gynghorwyr a oedd wedi ymateb gyda'u sylwadau ar y mater, roedd pump yn cefnogi cadw pethau fel y maent (sef cadw'r isafswm cyfredol o £20); roedd dau wedi dweud eu bod yn ffafrio codi'r trothwy cyfredol - y naill i £30 a'r llall i £40; ac roedd naw yn cytuno y dylid gosod uchafswm o sero. Aeth y Swyddog Monitro yn ei blaen i gynghori'r Cyngor bod angen i'r Pwyllgor, yn wyneb y wybodaeth a dderbyniodd o ganlyniad i'r ymgynghori, wneud argymhelliad ffurfiol ynglyn â'r trothwy i'w osod mewn perthynas â derbyn rhoddion a hefyd i fynegi barn ynghylch a ddylid gofyn i aelodau etholedig ymestyn eu datganiad i gynnwys rhoddion a gynigiwyd ond a wrthodwyd. Fodd bynnag, ni fydd modd i'r Pwyllgor roddi unrhyw sylw pellach i'r protocol drafft hyd oni fydd y Cyngor Sir wedi gwneud penderfyniad ynglyn â rhoddion yn ei gyfarfod ym mis Rhagfyr.

Cyfeiriodd y Cadeirydd at lythyr gan y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cyllid a gylchredwyd i aelodau'r Pwyllgor Safonau yn mynegi barn bod gosod trothwy o sero yn anymarferol oherwydd y byddai'n

codi cwestiynau ynglyn â rhoddion o werth bychan iawn. Er ystyried a nodi barn y Cyfarwyddwr Corfforaethol Cyllid roedd y Pwyllgor yn parhau i fod o'r farn bod gosod trothwy o sero yn egluro'r sefyllfa mewn perthynas â rhoddion ac yn gwneud i ffwrdd ag unrhyw amheuaeth. Gan gyfeirio at fater rhoddion a gynigiwyd ond na chawsant eu derbyn, roedd yr aelodau o'r farn y byddai gofyn i aelodau ddatgan rhoddion a gynigiwyd iddynt ond a wrthodwyd yn creu gwaith papur dianghenraid. Dywedodd y Cyfreithiwr i'r Swyddog Monitro mai maintais sôn am roddion a gynigiwyd ond na chawsant eu derbyn yw bod yr Awdurdod yn ymwybodol wedyn bod y cynnig wedi'i wneud. Dywedodd Mr Raymond Evans nad yw'r ffaith bod dim angen i aelodau ddatgan cynnig o rodd yn rhwystro aelod unigol rhag sôn am gynnig o'r fath os ydyw ef/hi yn credu bod hyn wedi peryglu ei sefyllfa.

Yn nhermau lletygarwch, dywedodd y Cadeirydd bod y Pwyllgor wedi cytuno yn anffurfiol bod lletygarwch priodol sef lletygarwch sy'n ymwneud â busnes yr awdurdod, yn dderbyniol. Cafwyd peth trafodaeth ynghylch amgylchiadau lle caiff lletygarwch ei gynnig a'i dderbyn a all fod yn achlysur lle rhoddwyd rhybudd ymlaen llaw neu a all fod yn ddirybudd ei natur. Nodwyd hefyd bod aelodau etholedig yn ffigyrau cyhoeddus sydd oherwydd natur eu swyddi, yn cael gwahoddiad i ddigwyddiadau i ddatblygu eu gwaith ac awgrymwyd na ddylid cyfyngu yn ddianghenraid ar yr agwedd hon o letygarwch.

Roedd y Swyddog Monitro yn cynghori'r Pwyllgor i ystyried gohirio trafod mater lletygarwch hyd oni fydd y Cyngor wedi ystyried ac wedi gwneud penderfyniad ar argymhelliad y Pwyllgor mewn perthynas â rhoddion. Petai'r Cyngor yn penderfynu bod derbyn rhoddion hyd at werth penodol yn beth i'w ganiatáu, yna gellid rhoddi sylw i fater lletygarwch gyda hynny mewn un protocol. Atgoffodd aelodau bod y protocol drafft yn dweud na ddylid derbyn lletygarwch oni bydd mantais gymesur i'r awdurdod ac awgrymodd bod angen edrych ar y mater yn fanylach unwaith y bydd sefyllfa'r Cyngor ynghylch rhoddion yn glir yn dilyn ei gyfarfod yn Rhagfyr. Roedd yr aelodau'n cytuno bod angen rhoddi sylw manwl pellach i'r nifer o agweddau ar letygarwch.

Penderfynwyd -

- **Argymell i'r Cyngor Sir:**
 - **Gosod y trothwy ariannol ar gyfer derbyn rhoddion yn sero sef na ddylid caniatáu i aelodau etholedig a chyfetholedig dderbyn unrhyw roddion o gwbl.**
 - **Ni fydd unrhyw ofyniad ffurfiol ar aelodau etholedig a chyfetholedig i ddatgan cynigion o roddion na chawsant eu derbyn.**
- **Rhoddi sylw pellach manylach i fater lletygarwch yn dilyn penderfyniad y Cyngor yn ei gyfarfod ym mis Rhagfyr ynglyn â'r argymhellion uchod mewn perthynas â rhoddion.**

7 CYNHADLEDD PWYLLGOR SAFONAU CYMRU - CAERDYDD 14 HYDREF 2010

Cyfiwynwyd e-bost yn gwahodd sylwadau ar faterion yn ymwneud â chynllunio a threfnu'r gynhadledd uchod i sylw'r aelodau. Nodwyd y wybodaeth.

8 CYFARFOD NESAF Y PWYLLGOR SAFONAU

Cytunwyd y cynhelir y cyfarfod anffurfiol nesaf ar 12 Hydref a'r pwyllgor ffurfiol nesaf ar 14 Rhagfyr, 2010.

Mr Jeffrey Cotterell (Cadeirydd)